

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БИХ
ЗА 2006. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2007. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	РЕВИЗИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	4
1.	Увод	4
2.	Осврт на налазе и препоруке ревизије за 2005. годину	4
3.	Налази ревизије и препоруке	5
3.1.	Систем интерних контрола	5
3.1.1.	Проблематика ушних маркица	6
3.2.	Набавке у току 2006. године	7
3.3.	Извршење буџета	8
3.3.1.	Реализација програма посебних намјена	8
3.4.	ИТ систем	11
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	13
IV	РЕЗИМЕ	13

Прилог: Табеле извршења буџета од 01.01. до 31.12.2006. године, за Канцеларију за ветеринарство и Агенцију за означавање животиња.

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1) Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја на дан 31.12.2006. године у Канцеларији за ветеринарство и Агенцији за означавање животиња (у даљем тексту: Канцеларија).
- 2) Руководство Канцеларије је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 3) Законски основ ревизије садржан је у Закону о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06). Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима Међународне организације врховних ревизијских институција – INTOSAI ("Службени гласник БиХ", број 5/01). Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјењивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којима се осигурава примјена закона и прописа, заштита имовине, поуздано извјештавање и ефикасно пословање.
- 4) Ревизија је, на основу узорака, испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја, оцјену значајних процјена извршених од стране руководства приликом састављања финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за изражавање нашег мишљења.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Канцеларије за 2006. годину реално и објективно приказују финансијско стање Канцеларије на дан 31. децембра 2006. године у свим значајнијим аспектима пословања, осим за квалификације учинака које на финансијске извјештаје имају сљедеће ставке:

- ***Пропусти у погледу функционисања система интерних контрола у току 2006. године (видјети тачку 3.1.)***
- ***Проблематика у погледу ушних маркица због ограничења обима рада (видјети тачку 3.1.1.)***
- ***Недостаци и пропусти који говоре о пропустима и недостацима у погледу примјене Закона о јавним набавкама (видјети тачку 3.2. и 3.3.1. које говоре о пропустима набавки)***

Сарајево, 24.04.2007. године

II РЕВИЗИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Увод

На основу Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине и министарствима Босне и Херцеговине, Савјет министара је на сједници одржаној 5. октобра 2000. године донио Одлуку о оснивању Канцеларије за ветеринарство БиХ (у даљем тексту: Канцеларија), истом се утврђује надлежност, начин руковођења, остваривање сарадње и друга питања од значаја за Канцеларију. У оквиру своје надлежности Канцеларија обавља, посебно сљедеће послове:

- Предлаже прописе и координирање јединствених мјера, метода и поступака контроле заразних и паразитских болести животиња;
- Предлаже прописе ветеринарских услова за међународни промет животиња, сировина, отпадака и сировина животињског поријекла;
- Координира рад граничне ветеринарске инспекције и предлаже прописе јединствене документације за извоз односно увоз животиња, сировина, отпадака и сировина животињског поријекла и организацију информационог система граничне ветеринарске инспекције;
- Сарађује са међународним ветеринарским, здравственим и сличним институцијама и задругама;
- Координира представљање БиХ у међународним институцијама из области ветеринарства;
- Прати међународне прописе из области ветеринарства;
- Међуентитетско усаглашавање прописа из области ветеринарства.

2. Осврт на налазе и препоруке ревизије за 2005. годину

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Канцеларије за ветеринарство за 2005. годину, о чему је састављен Извјештај, као и претходну фазу ревизије за 2006. годину. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају и Канцеларији за ветеринарство је сугерисано да их размотри, те подузме одређене активности на отклањању истих да се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

Канцеларија за ветеринарство је у прописаном року од 60 дана, у складу са одредбама члана 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ, доставила Одговор о подузетим активностима ради превазилажења слабости и неправилности које су идентификоване у ревизијском извјештају за 2005. годину.

Освртом на препоруке ревизије, дате у наведеном Извјештају и датим препорукама у претходној ревизији, као и увидом у реализоване активности које су наведене у Одговору о подузетим активностима ради превазилажења неправилности које су идентификоване у ревизијском извјештају за 2005. годину, утврдили смо које су препоруке и сугестије реализоване, које су у току, а које нису реализоване.

Реализоване препоруке:

- Ријешено питање управљања и руковођења тј. статус буџетског корисника за Агенцију за означавање животиња, тако да споменута Агенција од 01.01.2007. године неће бити посебан буџетски корисник, већ ће бити у склопу буџета Канцеларије за ветеринарство.

Активности које су у току:

- Активности на доградњи система интерних контрола који регулишу проблематику већег броја фреквентних трошкова као и осталих процеса пословања;

Активности које нису реализоване:

- Примјена Закона о јавним набавкама није спроведена досљедно, те су уочене одређене слабости и пропусти;

3. Налази ревизије и препоруке за 2006. годину**3.1. Систем интерних контрола**

Ревизија је извршила испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Канцеларији за ветеринарство и поново уочила одређене слабости и пропусти.

Поново скрећемо пажњу на Практични водич за ефикасну интерну контролу у институцијама Босне и Херцеговине који садржава смјернице у погледу израде Правилника о интерним контролама. Водич је у оквиру Акционог плана усвојио Савјет министара и заснива се на у свијету широко прихваћеном моделу система интерних контрола од пет компоненти:

- контролног окружења,
- процјене ризика,
- контролних активности,
- информација и комуникација,
- мониторинг.

По мишљењу ревизије, Канцеларија за ветеринарство до сада није подузела цјеловите активности на изградњи модела интерних контрола који се заснива на горе споменутим начелима. Поново смо уочили да се у свим случајевима не води уредна и ажурна евиденција о потрошњи горива у поређењу са пређеним километрима, правдање путних налога се не врши у складу са Одлуком Савјета министара, забиљежено је ретроактивно издавање путних налога, на појединим рачунима репрезентације нема извјештаја о учињеном трошку. Посебно желимо нагласити потребу побољшања система интерних контрола када је у питању реализовање програма посебних намјена, гдје су уочени неки недостаци и пропусти (детаљније о овој проблематици у поглављу 3.3. овог Извјештаја). Надаље, уочили смо приликом ревидирања извршеног пописа средстава, да не постоје реверси за задужења средстава, тако смо уочили да су нека средства евидентирана у Агенцији за означавање животиња у Бања Луци, а налазе се у Канцеларији у Сарајеву. Такође, нисмо се увјерили да постоје одговарајућа задужења за опрему која се налази у канцеларијама за унос података, тако да би задужења – реверсе требало хитно сачинити. Примјетили смо да нису пописана потраживања за

ненаплаћене сертификате из ранијих периода (пописана само укупна наплата сертификата у 2006. години и стање на залихи). Надаље смо уочили да нису пописане аконтације за службена путовања у Агенцији за означавање животиња.

Посебно наглашавамо потребу организовања интерних контрола у процесу набавке и дистрибуције ушних маркица о чему ћемо нешто касније више рећи (видјети поглавље 3.1.1. овог Извјештаја)

Ревизија поново сугерише руководству Канцеларије идентификовање свих значајнијих процеса пословања и одређивање ризика за сваки пословни процес (ризици пословања), те у складу са процијењеним ризицима креирати систем интерних контрола који ће превентивно дјеловати и спријечити могуће неправилности (у разумном увјерењу). Надаље препоручујемо и досљедну примјену постојећих правила и процедура.

Тестирањем обрачуна нето плата уочено је да за децембар 2006. године није исплаћена плата руководиоцу Агенције за означавање животиња на основу Рјешења директора у којем се наводи да исти није присуствовао на послу у децембру 2006. године, те да није донио било какав доказ којим би оправдао одсуство са посла. Међутим запосленом је исплаћена плата за децембар 2006. године уз јануарску плату на терет буџетске 2007. године. Иначе уочили смо да истом запосленику нису исплаћене плате за јуни и пола јула 2006. године и исте нису ни евидентирани на обавезама. Наиме овдје се ради о једном случају гдје је покренута дисциплинска одговорност и исти поступак је започет у току 2006. године (према нашим информацијама још није у потпуности завршен), те сугеришемо руководству Канцеларије за ветеринарство досљедну примјену прописа у оваквим специфичним случајевима.

3.1.1. Проблематика ушних маркица

БиХ је у посљедњих пар година развила систем за идентификовање и регистровање животиња, са посебним освртом на говеда, који би требао послужити као основ за ефикасну ветеринарску контролу. Сама имплементација овог пројекта је почела крајем 2003. године. Током ревизије уочили смо проблем који се по мишљењу ревизије посебно истицао, а то је проблем у раду система дистрибуције ушних маркица. У разговору са запосленима често се истицао споменути проблем, гдје се указивало на одређене пропусте и недостатке. Недостаци овог система су се огледали у чињеници да су одређене ветеринарске организације јављале да имају недостатак ушних маркица иако је принтана задовољавајућа количина (или бар приближно задовољавајућа). Имајући ова сазнања у виду ревизија је пришла утврђивању стварног стања тј. некој врсти инвентуре стања маркица које су одштампане и маркица које су искориштене тј. употребљене за означавање животиња и том приликом смо утврдили слједеће стање ушних маркица:

Израђених ушних маркица	651.909 комада
Означених животиња	343.455 (на дан 17.04.2007.)

Према процјени на залихама се налази око 100.000 ком. (Према ријечима запослених, није пракса утврђивања стварног стања залиха због обимног посла бројања. Бројање се не обавља приликом преузимања ушних маркица од стране добављача већ се након извршене испоруке свих маркица из складишта установи евентуални мањак или вишак у односу на наручену количину те се потом обавијести добављач. Овакав начин не омогућава утврђивање тренутног стања залиха јер није утврђено почетно стање, што је представљало ограничење обима рада). Надаље, уочили смо такође да су постојали

одређени проблеми у погледу начина дистрибуције ушних маркица (да ли користити аутомобил од Агенције за означавање животиња или поштом), што такође представља додатни проблем у процесу означавања животиња. Мишљења смо да би овакве проблеме требало хитно ријешити на одговарајући начин и омогућити правовремено достављање ушних маркица на свим локацијама, те осигурати одговарајући начин транспорта и за ургентне потребе.

Током ревизије имали смо на увид Извјештај експертне мисије за идентификацију и контролу кретања животиња који је сачињен 21-23 новембар 2006. године у којем се такође наглашавају споменути проблеми.

Канцеларија за ревизију сматра да је потребно ојачати систем интерних контрола цјелокупног система регистрација и идентификација животиња. Надаље, сугеришемо руководству Канцеларије за ветеринарство посебно анализу набавке и дистрибуције ушних маркица (утврдити разлоге несразмјера између израђених 651.909 комада ушних маркица и означених 343.455 животиња), те утврђивање разлога зашто се у одређеним моментима током 2006. године потражња за ушним маркицама није могла задовољити, а на другој страни уочили смо залихе истих на одређеним локацијама. Дојам ревизије је да је проблем са ушним маркицама током 2006. године генерисао многе проблеме у самом раду Агенције за означавање животиња која је смјештена у Бања Луци.

Када је у питању цјелокупна проблематика система регистрација и идентификација животиња, ревизија подржава и цијени корисним за руководство Канцеларије за ветеринарство Извјештај сачињен 21-23 новембар 2006. године од експертне мисије, те би, по мишљењу ревизије, требало подузети одређене активности на имплементацији препорука и сугестија у споменутом Извјештају.

3.2. Набавке у току 2006. године

Током ревизије утврдили смо да Канцеларија за ветеринарство није досљедно примјењивала Закон о јавним набавкама у свим сегментима (нпр. Интернет услуге које су износиле 8.042,08 КМ, трошкови канцеларијског материјала који је у 2006. години износио 23.940,20 КМ итд. У овом поглављу говоримо о слабостима извршених набавки у погледу реализације текућег буџета, а у поглављу 3.3.1. о уоченим пропустима у погледу набавки код реализације програма посебних намјена.

Уочени недостаци и пропусти код извршених набавки у складу са Законом о јавним набавкама:

- Приликом набавке путничког аутомобила "Шкода" уочили смо да на понудама није уписано вријеме када су понуде стигле, те да тендерска документација не садржи податке који су прописани чланом 13. и 21. став 10.
- Надаље смо уочили да нису одређени подкритерији за одређивање најповољније понуде и начина вредновања економски најповољније понуде, тако да је нејасно на који начин је извршен избор најповољнијег добављача.
- Није остављен неки разуман рок добављачима од датума пријема понуда до датума отварања понуда (датум пријема понуда 20.11.06 до 16 сати, а датум и вријеме отварања понуда 17 сати).
- записник са отварања понуда није достављен понуђачима.

- Код набавке компјутерске опреме, након провођења отвореног поступка јавне набавке, потписан је Уговор са добављачем на износ 15.731,90 КМ (са ПДВ-ом). Накнадно је направљен Анекс Уговора којим је од истог добављача набављена додатна количина компјутерске опреме за 9.533,16 (са ПДВ-ом). Овакав начин набавке робе није у складу са Законом о јавним набавкама, јер износ додатне набавке прелази 50% вриједности првог Уговора.
- Приликом ревидирања процедура набавке заштитне опреме за ветеринарске инспекторе утврдили смо да чланови Комисије за набавку нису потписали изјаву о повјерљивости и изјаву о непристраности, те да на протоколисаној коверти није уписано вријеме пријема пошиљке.

Ревизију сугерише руководству Канцеларије обавезну досљедну примјену Закона о јавним набавкама у свим његовим сегментима. Надаље, препоручујемо руководству Канцеларије пажљиво анализирање набројаних неправилности и пропуста како се убудуће такви пропусти не би понављали.

3.3. Извршење буџета

Буџет Канцеларије за текуће издатке, капиталне издатке и програме посебних намјена планиран је у износу од 2.400.000,00 КМ, а исти је реализован у износу од 1.930.448,00 КМ што представља 80% извршења у односу на планирана средства буџета. Одобрени буџет за Агенцију за означавање животиња износио је 798.290,00 КМ, а исти је реализован у износу од 682.018,00 КМ што представља 85% извршења у односу на планирана средства.

Запажање ревизије у погледу извршења буџета за 2006. годину по појединим значајнијим категоријама трансакција, трошкова као и реализацији програма посебних намјена су сљедећа:

3.3.1. Реализација програма посебних намјена

Праћење резидуа одређених твари у животињама и производима (020)

Програм праћења резидуа одређених твари у животињама и производима је планиран у износу од 187.000,00 КМ, а исти је реализован у износу од 16.435,00 КМ или 9 % у односу на одобрени план.

- Уочени су одређени недостаци у провођењу набавки потрошног материјала: С обзиром на планирану вриједност набавке (од 22.000 КМ као лот у отвореном поступку из децембра 2005. године) био је примјењив и други поступак (конкурентски позив). Достављене понуде су изнад планиране вриједности набавке, што значи да их није требало ни разматрати ни бодовати, а сам поступак је требало поништити.
- Тендерска документација није довољно прецизна (нпр. наведене мјере за епрувете је пакет па су понуде стизале за пакет од 100 и 1000 ком, нема тражене количине за наљепнице, нема карактеристика фрижидера),
- Од три понуде које су разматране једна није потпуна (нису понуђене све тражене робе), а такође смо примијетили да су исто бодовани различити услови плаћања (аванс и одгођено плаћање).

- Уз рачун није приложена одговарајућа попутна документација о задужењима за средства која нису потрошног карактера,

Трошкови услуга референтних лабораторија за контролу заразних болести (030)

- Уз рачуне за извршене дијагностичке претраге болести риба достављен је извјештај лабораторије о извршеним анализама који са рачуноводственог аспекта није адекватан за контролу тачности фактурисаних услуга,
- Избор добављача за обављање дијагностичких претрага код риба је извршен путем преговарачког поступка без објаве обавјештења о набавци у коме је учествовала једна референтна лабораторија. Из документације се нисмо могли увјерити да су преговарани сви аспекти уговора (технички, економски, правни и други) у циљу постизања економски најповољније понуде (прихваћена је цијена из понуде са образложењем да одговара расположивим средствима на програму посебних намјена).

Ревидирајући набавку услуга референтних лабораторија (проведен преговарачки поступак са Институтом "Васо Бутозан") уочили смо сљедеће:

- Предсједавајући комисије за набавку услуга референтних лабораторија није потписао изјаву о повјерљивости и непристраности. Нисмо упознати са разлозима непотписивања изјаве, али указујемо на одредбе члана 6 (1) х) Упутства о примјени Закона о јавним набавкама гдје је речено да сваки члан комисије може учествовати у раду комисије тек кад потпише изјаву о непристраности у односу на понуђаче,
- Вријеме за пријем и отварање понуде је различито у захтјеву за достављање понуде у односу на тендерску документацију,
- Уговорни орган је у тендерској документацији као услов предложеног уговора навео авансно плаћање, а у записнику је авансно плаћање навео као захтјев добављача у циљу гаранције и адекватне оспособљености,
- Обављање уговореног посла је предвиђено у периоду од потписивања уговора (29.12.2006.) до 31.03. 2007. године, дакле у буџетској 2007. години, а издаци су књижени на терет 2006. године. Сматрамо да овакав начин уговарања и плаћања не омогућава праћење извршења уговорених обавеза,
- Издаци по свом карактеру припадају другом програму (контрола заразних болести-програм 050) али је, како смо сазнали, због недостатка средстава на другом програму књижен на програм 030.

Дијагностичке активности и контрола заразних болести (050)

Програм је планиран у износу 400.000,00 КМ, а исти је реализован у износу од 399.671,46 или 99,92 % од планираног.

- Трансфери лабораторијама за извршене претраге на птичји грип (ради се о износу од 208.342,11 КМ) су извршени на основу рачуна референтних лабораторија. Поступак избора није извршен, начин одређивања цијена није до краја јасан и транспарентан. Напомињемо да Закон о јавним набавкама одређује и набавке које су проузроковане непредвидивим догађајима, гдје се проводи поступак, али са скраћеним роковима,

- Уз рачун за штампање образаца нема отпремнице нити је потписан пријем. Није вршена процедура избора добављача (исти добављач је у 2005. години изабран за штампање друге врсте образаца),
- Пријем компјутерске опреме није потписан, нити су нам презентовани одговарајући реверси о задужењу,
- Код провођења процедура набавке уочили смо сљедеће:
 - процедура је започета у 2005. години кад су била планирана средства за ове намјене. У 2006. години нису планирана средства за капиталне издатке у оквиру програма па смо у претходној ревизији препоручили прибављање одговарајућег мишљења или сагласности Министарства финансија и трезора о промјени намјенске структуре унутар програма у 2006. До завршетка ревизије није нам презентована документација о подузетим активностима по овом питању,
 - код бодовања по подкритеријима бодовани су и критерији које није једноставно одредити и правилно бодовати (квалитета опреме и референце понуђача)
- Приликом провођења преговарачког поступка са Ветеринарским факултетом учињене су исте неправилности које је комисија начинила приликом провођења преговарачког поступка са Институтом «Васо Бутозан» (није потписана изјава о непристраности, неусклађено вријеме пријема понуде у захтјеву и тендерској документацији, авансно плаћање предложено од стране уговорног органа, недефинисана количина узорака),
- Осим наведених неправилности уочили смо и како је предсједавајући комисије особа која је ангажована у пословном односу са понуђачем, што доводи у питање његову непристраност према понуђачу. Уговорни орган је приликом именовања комисије требао водити рачуна о могућем сукобу интереса и у овом случају одредити другог члана комисије,
- Плаћени су трошкови услуга референтне лабораторије из Данске по основу анализа извршених у 2005. години за које је уговор потписан 2006. године (43.718,11 КМ). Уз овај уговор нам није презентовано Мишљење Правобранилаштва БиХ,
- Извршен је трансфер новчаних средстава Ветеринарском факултету на основу одлуке директора за, како се наводи у одлуци, набавку дијагностике за вршење претрага на авијарну инфлуенцу (птичји грип), а поводом појаве авијарне инфлуенце у Србији. Одлуком није прецизније дефинисано које ће се све активности обављати, ко ће пратити реализацију активности, нити на који начин ће се средства оправдати.

По мишљењу ревизије, трансфери новчаних средстава лабораторијама постају пракса и требало би убудуће размислити о начину квалитетнијег рјешавања питања ангажовања и опремања лабораторија. Када је у питању проблематика одређивања референтних лабораторија, ревизија је мишљења да би у овај процес требало обавезно укључити Институт за акредитовање БиХ.

Уочене слабости и недостаци у процесу праћења и евидентирања прихода су сљедећи:

- Иако је помоћна евиденција код издавања сертификата уреднија него ранијих година, још увијек се не евидентирају улази тј. задужења сертификатима да би се, упоређењем са издатим сертификатима, омогућило сравњење са стварним стањем. Такође сматрамо да би требало на одговарајући начин пратити и шта је од издатих сертификата искориштено (то подразумијева боље евиденције на граници, чешће достављање извјештаја са граничних прелаза, извјештаји у одређеној форми да би се могли користити одмах по приспијећу, а не поново уносити у систем и сл.)
- Током ревизије уочили смо да се одређени дио прихода не може сравнити са уплатама у Главној књизи јер није омогућен одговарајући начин праћења (ради се о таксама за обраду рјешења, дио рјешења за упис у регистар, рјешења за увоз лијекова). Ни код прихода од сертификата није омогућено сравњење са Главном књигом трезора (по помоћној евиденцији Канцеларије за ветеринарство ови приходи износе 270.180. КМ). Напомињемо да овај проблем није могуће ријешити без сарадње са Министарством финансија и трезора.
- Код евидентирања прихода на основу наплате таксе за ветеринарско-здравствене прегледе уочили смо одређене недостатке на које желимо скренути пажњу:
 - Током 2006. године није било континуираног праћења прихода, тек је на крају године сачињена евиденција по граничним прелазима и извршено сравњење са уплатама евидентираним у Главној књизи. Касне и извјештаји граница о наплати такси (за први квартал 2007. године још нису достављени извјештаји),
 - Помоћна евиденција о приходима која је организована на крају године сачињена је у форми табеле са подацима о појединачним износима признаница и укупном износу наплаћене накнаде на сваком граничном прелазу. Овако организована помоћна евиденција не садржи податке о броју и врстама одређених прегледа који би омогућио контролу исправности обрачунате накнаде (дефинисани по врсти пошилке) као и јесу ли наплаћене све накнаде за коју је издата потврда о прегледу (не прате се задужења и раздужења признаница по серијском броју). Сматрамо да је потребно унаприједити постојећу помоћну евиденцију ове врсте прихода да би се омогућила потпуна контрола над истим,
 - Наплаћене таксе су у неким случајевима биле уплаћене на рачун трезора и након 10-так дана, па би овом питању требало посветити више пажње и ријешити на одговарајући начин.

Када је у питању извршење буџета, а посебно програма посебних намјена, ревизија је мишљења да се обавезно требају креирати јасна и прецизна правила и процедуре реализовања истих, постојећа правила и процедуре досљедно примјењивати у свим случајевима, те посебно водити рачуна о потпуности пратеће документације на основу које се евидентирају новчане трансакције.

3.4. ИТ Систем

Канцеларија за ветеринарство је успоставила информациони систем, гдје су сви рачунари повезани у локалну мрежу са приступом на Интернет, без сервера за централизовано управљање мрежом. Овај информациони систем који користи Канцеларија за ветеринарство није повезан са информационим системом Агенције за

означавање животиња, која се налази у Бања Луци, иако потреба за њиховим повезивањем постоји.

Ревизијом је утврђено да Канцеларија за ветеринарство није успоставила одговарајућу организациону контролу над успостављеним информационим системом. Нису прописане процедуре за кориштење информационог система, заштиту података и прављење резервних копија. Такође није извршена интерна класификација података која би послужила као основ за доношење правила приступа мрежним ресурсима, нити се праве резервне копије података што може довести до губитка података који се воде у електронској форми.

Ревизија препоручује Канцеларији за ветеринарство да изврши анализу заједничких потреба са Агенцијом за означавање животиња и направи заједничку стратегију развоја информационог система која ће бити у складу са развојном стратегијом институције. Стратегија развоја треба да предвиди и што скорије повезивање постојећих информационих система у јединствен систем. Канцеларија за ветеринарство би требала извршити класификацију података на основу којих би се додијелила права приступа мрежним ресурсима и прописати процедуре за кориштење, употребу и заштиту информационог система, те креирати техничке и писане процедуре за прављење резервних копија, у циљу боље искориштености ресурса информационог система.

Поред информационог система Канцеларије за ветеринарство, ревизија је посебну пажњу посветила и информационом систему Агенције за означавање животиња која има организован информациони систем за праћење животиња (Eurovet) који је добивен у донацији. Систем покрива сједиште Агенције на које се путем Интернета тренутно повезују Канцеларија за унос података (КУП). Утврђено је да добављач приликом имплементације система није консултовао, нити укључивао домаће експерте.

За споменути систем не постоји документација везана за опис и инсталацију истог, као ни адекватна стратегија даљег развоја информационог система. Техничке процедуре приступа појединим документима су проведене, међутим није креирана политика приступа одређеним документима, као ни политика лозинки, које би требале да буду дио непостојеће сигурносне политике. Прави се редован backup базе података и периодичан backup цијелог система, на дисковима и на магнетним тракама, али не постоје процедуре за креирање резервних копија. Постојећи сервери су заштићени лиценцираним антивирусним програмом, док се на клијентима користи слободна верзија антивирусних програма. Остали софтвери су лиценцирани изузев пакета MS Office, који је дјелимично лиценциран. Уочено је да се не води администраторски дневник о вођењу промјена на систему. Клијенти из локалних мрежа Агенције и Канцеларије за унос података немају приступ Интернету нити имају могућност кориштења mail услуге.

Ревизијом система Eurovet утврђено је да исти одрађује један сегмент пословања тј. да не даје потпуну функционалност, што је посљедица тога да је систем дониран, а не имплементиран према захтјевима Агенције уз учешће експерата из ИТ подручја. Утврђено је да недостају одређени извјештаји који би свакако били корисни у свакодневном раду. За побољшање рада система Агенција је развила додатну апликацију за ушне маркице што је допринијело унапрјеђењу рада система. Додатна апликација међутим ради само у сједишту Агенције и не може се користити у Канцеларији за унос података, јер постојећи линкови нису довољни за рад исте. Овим

се само дјелимично унаприједио софтвер за праћење ушних маркица, јер се исти не може користити на подлокацијама.

Сугеришемо Агенцији за означавање животиња креирање документације за опис и инсталацију система Eurovet, те сигурносну политику која треба да обухвати физичке и логичке мјере сигурности информационог система. Такође је потребно написати процедуре за креирање резервних копија система и чување истих и увести у праксу администраторски дневник о евидентирању свих важнијих промјена на систему. Потребно је осигурати недостајуће лиценце за кориштење MS Office пакета. Размотрити могућности увођења услуга Интернета и електронске поште, у оквиру чега треба планирати набавку лиценцираних антивирусних програма за све клијенте који буду користили услугу Интернета. Канцеларија за ветеринарство и Агенција за означавање животиња би требале формирати експертни тим који би сачинио детаљну анализу система Eurovet, утврдио могућности, предложио начине даље имплементације и осигурао потпуну функционалност споменутог система. Анализа би за резултат требала дати начине повезивање и централизације система између Канцеларије и Агенције, могућности имплементације додатних функционалности за попис животиња, креирање додатног модула (нпр. web servera) за извјештавање са Eurovet система, повезивање подлокација са централном локацијом, креирање додатних извјештаја на систему као што је Извјештај о историји кретања животиње, Извјештај о праћењу пасоша и других извјештаја за које анализа покаже да су потребни ради веће функционалности система.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Канцеларији за ветеринарство је уручен нацрт Извјештаја на разматрање и достављање коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Канцеларија за ветеринарство није доставила своје коментаре на налазе садржане у нацрту Извјештаја.

IV РЕЗИМЕ

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију финансијског пословања Канцеларије за ветеринарство у складу са Законом о ревизији и INTOSAI стандардима, уважавајући опште услове окружења у којем је егзистирала Канцеларија.

Ревидирањем пословања у 2006. години поново смо утврдили бројне недостатке и пропусте, те смо на основу истих дали одређене сугестије и препоруке у циљу унапређења пословања Канцеларије за ветеринарство које се односе на:

- недостатке који говоре о слабостима система интерних контрола (видјети тачку 3.1.) са посебним акцентом на проблематику ушних маркица (видјети поглавље 3.1.1. овог Извјештаја);

- непоштовање процедура набавки које су регулисане Законом о јавним набавкама (видјети тачку 3.2. и 3.3.1.);
- недостатке и пропусте у процесу извршења буџета (видјети тачку 3.3.);
- проблематику у погледу функционисања ИТ система (погледати тачку 3.4. овог Извјештаја)

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр. Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего